

2021-06-30

Höörs kommun

Kommunstyrelsen

Box 53

243 21 Höör

Yttrande, planbeskrivning detaljplan för del av Åkersberg 1:6 – Maglehill norr Höör väster, Höörs kommun, Skåne län

Föreningen Den Goda Jorden har tagit del av förslaget till detaljplan för del av Åkersberg 1:6, Maglehill norr Höör väster, Höörs kommun. Den Goda Jorden är en ideell förening vars syfte är att verka för att åkermark bevaras. Föreningen Den Goda Jorden anser att förslaget till detaljplan strider mot miljöbalken 3 kapitlet 4§ och därför inte antas. I det följande utvecklar vi våra motiv till detta ställningstagande.

Förslaget till detaljplan innebär att åkermark exploateras. Kommunen har därför gjort en bedömning av förslagets förenlighet med miljöbalken 3 kapitlet 4§ vilken lyder enligt följande:

4 § Jord- och skogsbruk är av nationell betydelse.

Brukningvärd jordbruksmark får tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk.

Höörs kommun har bedömt att exploateringen av jordbruksmarken för anläggande av radhus och friliggande villor är ett väsentligt samhällsintresse som inte kan tillgodoses på annat sätt. Man har ansett att alternativa lokaliseringar inte finns och har framhållit vad man ser som ett nära avstånd till Höörs station och centrum. Exploateringen anses vara i linje med Höörs stadsdelsprogram samt kommunens översiktsplan. Till grund för förslaget finns också ett flertal utredningar som rör exempelvis dagvatten, trafikbuller och naturvärden. Alla motiv och utredningar till trots saknas dock underlag som visar att behovet av bostäder i Höörs kommun är av en sådan omfattning att detta är ett väsentligt samhällsintresse som inte kan tillgodoses på annat sätt. I delkapitlet Föreslagen bebyggelse, sidan 5 i förslaget till detaljplan skriver kommunen följande om kommunens syn på markutnyttjande för friliggande villor:

”För att ge köparen frihet att bygga sin drömvilla behöver fribyggartomter vara större och kvarteret ha en lägre exploateringsgrad än andra bostadskvarter.”

Är möjligheten att bygga en ”drömvilla” ett väsentligt samhällsintresse som innebär att brukningsvärd jordbruksmark kan tas i anspråk?

Vidare noterar vi att 40 % av planområdet är tänkt att utgöras av allmän platsmark samt att tillåten bebyggelse ska vara 1 - 2 våningar. Vi ifrågasätter om detta kan anses vara det effektiva markutnyttjande som Höörs kommun eftersträvat i kommunens statsdelsprogram och till vilken man hänvisar i förslaget till detaljplan.

Kommunen hänvisar till gällande översiktsplan vid beslutet att föreslå ny bebyggelse i planområdet. Vår bedömning är att rättsläget gällande prövning av miljöbalken 3 kapitlet 4 § skärpts sedan översiktsplanen för Höörs kommun arbetades fram. Ett flertal fall bör kunna anses som prejudicerande gällande förutsättningarna att exploatera åkermarken på fastigheten Åkersberg 1:6.

Gällande frågan om den föreslagna placeringen av ett nytt bostadsområde är den lämpligaste gör vi en generell bedömning att lämpligare områden bör finnas både i anslutning till tätorten Höör och i andra delar av kommunen.

Parallellt med granskningskedet av förslaget till detaljplan för del av Åkersberg 1:6, Maglehill norr Höör väster har prövningar pågått i mark- och miljödomstolen samt i mark- och miljööverdomstolen gällande två angränsande fastigheter där detaljplaner överklagats. I en av dessa prövningar har klagande yrkat att brukningsvärd åkermark inte bör tas i anspråk. Vi anser det olyckligt att förutsättningarna att exploatera ett sammanhängande område med brukad jordbruksmark delats upp i tre detaljplaner och prövas som två rättsfall.

I delkapitlet ”Natur, kultur och sociala konsekvenser” diskuterar kommunen planförslaget i förhållande till barnrättskonventionen, som är lag i Sverige sedan 1 januari 2020. Kommunen skriver följande:

”I dagsläget har barn och unga ingen användning av markområdet eftersom det huvudsakligen är jordbruksmark som det odlas på. Det finns däremot ett mindre grönområde norr om bebyggelsen vid Evert Nils väg som kan nyttjas för lek. Barn och unga påverkas inte negativt av att jordbruksmarken planeras för bostäder och allmän platsmark (gata och natur) eftersom de inte har tillträde till platsen idag.”

Vi anser att kommunens tolkning av barnkonventionen är för snäv. Tillgång till livsmedel är en grundläggande rättighet som vi anser omfattas av barnkonventionen. Exploatering av jordbruksmark urholkar denna rättighet. Dagens exploateringstakt av jordbruksmark i Sverige utgör ett hot mot livsmedelsförsörjningen, detta i en situation där landets självförsörjningsgrad av livsmedel redan understiger 50 %. Barnen är de som riskerar att drabbas hårdast vid en kris i livsmedelsförsörjningen. Bortsett från denna fråga finns en etisk

aspekt där åkerjorden inte bara kan anses tillhöra vuxenvärlden utan även det uppväxande släktet.

Slutligen vill vi se en granskning gällande kommunens bedömning avseende ett mottaget meddelande från Länsstyrelsen gällande fornlämningar (delkapitel Kultur, sidan 31). Enligt fornlämningsregistret finns en stenåldersboplats inom planområdet. Kommunen uppger att Länsstyrelsen meddelat att inga ytterligare arkeologiska undersökningar är nödvändiga. Någon uppgift om ett beslut i denna fråga från Länsstyrelsen nämns dock inte i förslaget till detaljplan.

Föreningen Den Goda Jorden

Anne-Marie Lindén

ordförande